

Gemeente Utrecht

2 0 1 8

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 18 januari 2018

Vragenuur, gehouden op donderdag 18 januari 2018 te 17.10 uur.

Voorzitter: de heer Van Waveren.

Aanwezig zijn de leden Bakker, Brussaard, Dibi, Eggermont, Van Eijndhoven, Gilissen, Işik, Podt, Post, Van Schie, Schipper, Schreuder, Uringa en Van Waveren.

Namens het college zijn aanwezig burgemeester Van Zanen en wethouder Van Hooijdonk.

Tevens is aanwezig de fractiemedewerker Koppelaar.

Griffier: de heer Lith.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik open de vergadering. Welkom bij het vragenuurtje van de gemeenteraad van Utrecht. Er zijn drie sets vragen ingekomen.

1. Vragen van de heer Bakker (D66) inzake brief NVJ vrije nieuwsgaring.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! Op 11 januari jl. heeft de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ) een brief aan de VNG en het Nederlands Genootschap van Burgemeesters gestuurd waarin ze haar zorgen uit over de "toegankelijkheid van openbare vergaderingen, dan wel in de raadszaal, dan wel elders georganiseerd". Het meest in het oog springend is de casus in de gemeente Westland, maar in de brief wordt ook melding gemaakt dat in de gemeente Utrecht tijdens bewonersbijeenkomsten "media buiten de deur werden gehouden". De brief roept op tot het opstellen van heldere instructies om de bewegingsvrijheid van de pers zo optimaal mogelijk te houden. Wij onderschrijven dat, maar hebben naar aanleiding van de brief de volgende vragen.

1. Is het college bekend met de brief van de NVJ en onderschrijft het college het belang dat door de NVJ aan vrije nieuwsgaring wordt gehecht?
2. Weet het college op welke situatie(s) de NVJ doelt wanneer ze spreekt over de gemeente Utrecht? Wat was de reden dat de gemeente in deze situatie(s) heeft besloten de pers de toegang niet (of niet volledig) te verschaffen?
3. Heeft het college, los van deze brief, in deze collegeperiode vaker klachten ontvangen over de toegankelijkheid van openbare bijeenkomsten door de pers? Zo ja, kan het college de raad de achtergrond hiervan vertellen?

De commissie- en raadsvergaderingen en raadsinformatiebijeenkomsten zijn in Utrecht altijd openbaar en toegankelijk voor iedereen, ook voor media. De enige uitzondering is als het een geheime vergadering betreft. Wat betreft bewonersavonden kan de D66-fractie het zich voorstellen dat in sommige gevallen en uit bescherming van kwetsbare inwoners kan worden besloten om audiovisuele media niet of slechts ten dele toe te laten. Helderheid en bekendheid vooraf over deze keuze is dan echter een vereiste.

4. Bestaan in Utrecht richtlijnen of instructies over de toegang van de pers tot openbare vergaderingen die door de gemeente worden georganiseerd? Zijn deze richtlijnen en instructies openbaar en in de organisatie bekend? Zo niet, wat zal het college daar op korte termijn aan doen?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Ja. De brief is aan mij gericht omdat ik voorzitter van de VNG ben. Ook is de brief gericht aan mevrouw Spies, de voorzitter van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters.

Het antwoord op vraag 2. Vooropgesteld is dat de inwoners van de gemeente de gelegenheid moeten hebben en behouden tijdens bewonersbijeenkomsten, inloopavonden, stadsgesprekken en dergelijke vrijuit te kunnen spreken. Media moeten de gelegenheid krijgen daarvan verslag te doen. Daarover hoeven geen protocollen of instructies te worden geschreven. Dat is gewoon een feit. Dat willen wij. Wij zijn dat helemaal eens met de schrijvers en de vragensteller.

Om de ruimte voor inwoners van de gemeente en de media te verwezenlijken, is soms maatwerk nodig. Wanneer inwoners duidelijk aangeven niet in beeld te willen komen of niet geciteerd willen worden en andere inwoners wel, vragen wij de media om daarmee rekening te houden en zoeken wij naar een oplossing. Bij de aanvang van een bijeenkomst wordt de aanwezigheid van media altijd gemeld. Dat is vaak best spannend. Gisteravond was er een prima informele bijeenkomst. Wij zagen echter dat de spanning daar optrad. Dat vinden wij zelf heel moeilijk. Dat geeft niet, want wij leren daarvan. Alles is goed opgelost. Het is echter duidelijk dat dit soms ingewikkeld is.

Wij weten bijna zeker dat de NVJ in de brief doelt op de inwonersavonden over de opvang van asielzoekers in begin januari 2016 in Overvecht. Daar waren veel lokale en landelijke media aanwezig. Om het aantal camera's te beperken, is afgesproken dat RTV-Utrecht binnen zou filmen en desgevraagd de beelden aan andere media beschikbaar zou stellen. Verslaggevers van andere cameraploegen konden uiteraard in de zaal aanwezig zijn en buiten de zaal filmen. Dat is veelvuldig gebeurd, zowel binnen als buiten.

Het antwoord op vraag 3. Wij hebben geen klachten meer ontvangen.

Het antwoord op vraag 4. Nee, wij hebben die niet. Ons uitgangspunt is dat burgers op bijeenkomsten van inwoners, inloopavonden en stadsgesprekken vrijuit kunnen spreken. Media moeten gelegenheid krijgen om daarvan verslag te doen. Om dit uitgangspunt in de praktijk te brengen, is soms maatwerk nodig. Samen met inwoners en media wordt steeds naar een werkbare werkwijze gezocht.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! De bijeenkomst van inwoners in Overvecht. Ik neem aan dat de beslissing om één camera toe te laten is genomen zonder overleg met anderen. Op welke wijze vindt een dergelijke overweging plaats? Hoe kan daarmee soepeler worden omgegaan zodat wij dit soort klachten minder zien?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Het college streeft ernaar om de soepelheid te betrachten en om klachten te voorkomen. Ik was er op de twee avonden niet zelf bij. Ik weet er wel wat van. Afsproken is dat iedereen het moet kunnen zien. Wij hebben gedacht dit om praktische redenen door RTV Utrecht te laten doen. Dat is in goed overleg gebeurd. Wij hebben daarover destijds gecorrespondeerd. Er is gebruikgemaakt van materiaal van RTV Utrecht. Er was veel schrijvende pers aanwezig. Wij hadden te maken met het dilemma media en inwoners. Het betrof een heikel onderwerp. Wij moesten inwoners de ruimte geven. Met inwoners moeten wij respectvol omgaan. Enerzijds is ruimte geboden om de media hun werk te laten doen. Dat is niet in de knel gekomen. De media hebben hun werk ter plekke gedaan. Beeld en geluid is via één kanaal gegaan. Daarover is toen al overlegd.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Denkt de burgemeester dat op basis van de brief van de NVJ en het Nederlands Genootschap van Hoofdredacteuren een andere afweging wordt gemaakt als een dergelijke bijeenkomst zich opnieuw voordoet en dat dan met alle cameraploegen op dezelfde manier wordt omgegaan?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik heb de brief van de NVJ gelezen. Ik kreeg de indruk dat die over een totaal andere situatie gaat dan die in Utrecht. De brief verwijst naar een andere gemeente. Ik heb mij er als voorzitter van de VNG nog niet over uitgelaten. Dat doe ik impliciet nu wel. In de brief is sprake van een inhoudelijke afweging van toelaten of niet. Dat is nogal wat anders. Ik neem aan dat heer Bakker vraagt hoe dat eigenlijk is gegaan. Wij willen graag dat de ruimte er is. Wij willen inwoners de ruimte geven. Zij moeten zich kunnen uiten. Ik verwijs naar gisteravond en hoe emotioneel en gevoelig de zaak ligt. Ik vind echter dat de pers in Utrecht de ruimte moet krijgen om haar werk te doen, hoe onwelgevallig dat ons ook is.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! Ik was gisteren op de bijeenkomst aanwezig waaraan de burgemeester refereert. Wij hebben de spanning gevoeld. Het feit dat op zulke bijeenkomsten de pers aanwezig is, wordt niet altijd vooraf gecommuniceerd. Is het college bereid om bij gevoelige onderwerpen daarover van tevoren duidelijk met inwoners en de media te communiceren? Kan de burgemeester dat toezeggen?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik ben ervan overtuigd dat dit al gebeurt, maar ik zeg dit graag toe. Wij willen voorkomen dat er gebeurt wat er gisteren gebeurde, overigens met de beste bedoelingen. Zowel de professionals van de media als de inwoners worden daarvan ongelukkig, dus "ja".

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! De uitgangspunten, de afwegingen en de spanning die de burgemeester beschrijft, zijn heel herkenbaar. Toch ben ik van mening dat het kan helpen om daarover afspraken te maken, zowel voor de burgemeester als voor de inwoners en de pers. Dat hoeven geen gigantische protocollen te zijn. Klaarblijkelijk worden er toch vragen opgeroepen. De burgemeester noemt zijn rol in de VNG. Misschien is dit een uitstekend voorbeeld voor andere gemeenten.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik ben graag bereid om te bekijken of een lichte vorm te organiseren is waarbij wij wat wij al doen vastleggen en melden zodat het voor iedereen duidelijk is. Wij overleggen daarover ook met de griffie.

2. Vragen van de heer Schreuder (D66) inzake Boete voor van het gas af.

De heer **SCHREUDER** (D66): Voorzitter! De gemeente Utrecht heeft de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Een onderdeel daarvan is dat wij onze gebouwen dan op een duurzame manier verwarmen, niet meer door het verbranden van gas. Enkele pioniers verwarmen hun woning nu al op een andere manier en laten hun huis daarom van het gasnet afsluiten.

Eind 2017 verschenen berichten in de media over boetes die deze mensen moeten betalen als zij hun huis van het gas af laten sluiten. Het in Utrecht actieve Stedin rekent zelfs meer dan € 600,00 voor het afsluiten.

De D66-fractie is van mening dat deze boete van honderden euro's niet motiverend werkt. Utrechters worden er op deze manier niet van overtuigd om hun woning sneller te verduurzamen.

1. Heeft de gemeente Utrecht contact gehad met Stedin om over de situatie te communiceren en aan te geven dat deze boete te hoog is? Zo nee, is het college bereid hier alsnog voor te zorgen?
2. Kunnen mensen een beroep doen op (gemeentelijke) subsidies als tegemoetkoming voor de boete?
3. Ziet het college andere manieren om ervoor te zorgen dat mensen niet ontmoedigd worden door de kosten van het afsluiten van een woning van het gasnet?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik vind de boete wel creatief. De afsluitboete is een beetje de opvolger van de aflosboete.

In alle eerlijkheid: Stedin Netbeheer B.V. houdt zich aan de wet. Het bedrijf kan dit niet anders doen. De wet zegt dat het bedrijf kostendekkend moet werken als iemand om een afsluiting vraagt. Als het dat niet doet, dan is het alsof het net wordt gesocialiseerd en dat alle Nederlanders daaraan meebetalen.

Ik deel de geest van de vragensteller van de D66-fractie dat in een tijd dat mensen wordt gevraagd om energie te besparen en van het gas te gaan, de boete een barrière is dat een ander doel in de weg zit. Wij maken dit in Den Haag bespreekbaar. Ook Stedin Netbeheer B.V. zelf is hierover transparant. Wij komen dit tegen in Overvecht-Noord in complexen waar gas alleen wordt gebruikt voor het koken en niet voor de verwarming. Daar is de verandering heel simpel: alleen het gas afsluiten en een elektrisch fornuis neerzetten. De corporaties krijgen daar echter geen ronde businesscase vanwege de hoge afsluitkosten. Stedin heeft een berekening gemaakt van de kostendekkendheid van het gehele complex. Kan dat dan tegen een lager tarief? Dat heeft Stedin gedaan. Ze is daarmee naar de Autoriteit Consument & Markt gegaan om te vragen of ze dat mag doen. Stedin zoekt de ruimte in de wet. De gemeente maakt het ministerie duidelijk dat ze de regels begrijpt, maar dat die in deze tijd niet handig zijn. Wij vragen het ministerie of het niet op een andere manier kan, desnoods tijdelijk, zodat er sprake is van een experiment waardoor dit soort dingen kan worden uitgezonderd. Verder bekijken wij samen met de corporaties of wij dit probleem incidenteel kunnen verhelpen, zodat het geen showstopper is van projecten die al in gang zijn gezet.

Wij zijn het met de vragensteller eens. Het is echter logisch dat de boete er is. Het is een barrière die wij moeten slechten.

De mensen kunnen niet direct een beroep doen op subsidie. Afgesproken is dat wij de materiële zaken niet financieren en dat wij de mensen vooral helpen met adviezen en door ervoor te zorgen dat er betere aanbiedingen inclusief leningen zijn. Dit betreft alleen een deel van de kosten.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! Ik heb er moeite mee dat als er sprake is van subsidie, daarmee boetes worden bekostigd. Ik zie liever dat er een inkomenstoets plaatsvindt. Als iemand € 300.000,00 per jaar verdient, vind ik niet dat hij of zij subsidie krijgt om een boete te betalen. In hoeverre is het college bereid om te bekijken of een inkomenstoets in het geval van een subsidieaanvraag kan plaatsvinden?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik heb al gezegd dat er geen sprake is van subsidie. Deze boete moet worden gezien als een van de kostenposten van de renovatie. Afsgesproken is om geen materiële kosten te subsidiëren, maar dat wij de renovatie op allerlei andere manieren mogelijk maken. Tegelijkertijd maken wij dit aanhangig. Als er acute issues zijn, proberen wij die op te lossen.

3. Vragen van de heer Van Eijndhoven (VVD) en mevrouw Dibi (PvdA) inzake Negatief advies methadonverstrekking aan Wittevrouwenkade.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Op 9 januari jl. heeft overleg plaatsgevonden over het buurtbeheerplan dat wordt opgesteld in het kader van de methadonverstrekking door Arkin aan de Wittevrouwenkade. Van inwoners hebben de fracties van PvdA en VVD vernomen dat de politie een negatief advies heeft gegeven over de verplaatsing van de methadonverstrekking naar de Wittevrouwenkade.

Daarom stellen wij de volgende vragen.

1. Klopt het dat de politie een negatief advies heeft gegeven bij het collegebesluit over de verhuur van het pand aan de Wittevrouwenkade aan Arkin in het kader van methadonverstrekking?
2. Waren er ook andere negatieve adviezen?
3. Zo ja, welke?
Vervolg vragen indien er negatieve adviezen lagen:
4. Welke motivatie kende de negatieve adviezen?
5. Hoe heeft het college de negatieve adviezen meegewogen in de besluitvorming en daaropvolgende acties?
6. Welke gevolgen hebben de negatieve adviezen voor het op te stellen buurtbeheerplan en het overleg met buurtbewoners?
7. Waarom zijn de negatieve adviezen niet gemeld in een raadsbrief of commissiedebat?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Zoals aangegeven in de collegebrief van 4 december jl. is als aanvullende voorwaarde voor het aangaan van de huurovereenkomst Arkin GGZ gevraagd om goede basisafspraken over het omgevingsbeheer te maken, waarin ook de gemeente en de politie zich kunnen herkennen. De aanleiding daarvoor was gelegen in de kritische adviezen van de politie en onderdelen van de eigen gemeentelijke organisatie.

Het antwoord op de vragen 2 en 3. Voorafgaand aan het nemen van het besluit over het aangaan van de huurovereenkomst is vanuit verschillende disciplines binnen en buiten de gemeente input gevraagd om tot een afgewogen oordeel te komen onder welke voorwaarden het mogelijk is om medewerking te verlenen aan de vraag van Arkin. De input bevat een veelheid aan argumenten en kanttekeningen pro en contra.

Het antwoord op vraag 4. Bijvoorbeeld zorg voor toenemende overlast vanwege een concentratie van zorgvoorzieningen voor kwetsbare mensen in dit gebied en zorg om ongewenste wisselwerking vanwege aanwezigheid onderwijsvoorzieningen, denk aan de Sleep-Inn, Weerdzicht, Singelzicht, Utrechtse School, Hostel Griftpark en zorg vanwege de mogelijke wisselwerking met drie coffeeshops in de nabije omgeving.

Het antwoord op de vragen 5 en 6. Het college heeft zich op 5 september jl. gebogen over het verzoek van Arkin Jellinek om voor de methadonbehandeling en ambulante verslavingszorg het gemeentepand Wittevrouwenkade 6 van de gemeente te mogen huren. Daarop is instemmend gereageerd met als voorwaarde dat voorafgaand aan de ondertekening van de huurovereenkomst overeenstemming is over afspraken over het voorkómen en beperken van overlast. Deze afspraken zijn beperkte verstrekkingstijden, het instellen van een beheergroep en de samenstelling ervan, en het formuleren van duidelijke huisregels voor patiënten met betrekking tot gedrag dat ook geldt voor de omgeving. Ik begrijp dat de beheergroep al een keer aanwezig is geweest. Er is de verplichting dat Arkin een klachtenregistratie bijhoudt met klachten van omwonenden en de afhandeling daarvan, het instellen van overleg met professionals, een streng en duidelijk schorsingsbeleid voor overlastgevers en permanente inzet door Arkin van extra security. Nadat Arkin heeft ingestemd met deze afspraken, heeft het college

eind november 2017 in een integrale afweging besloten om de huurovereenkomst aan te gaan. Wat verder meespeelde, was op hoofdlijnen: huurovereenkomsten op de huidige locaties liepen af, Arkin heeft lang gezocht, Arkin gebruikt de ruimte ook als kantoor, op het pand rust een maatschappelijke bestemming, de verhuur past binnen het gemeentelijke vastgoedbeleid en de locatie ligt centraal.

Het antwoord op vraag 7. Het college heeft de overwegingen en de integrale afweging toegelicht in de brief van 4 december jl. Zowel de politie als wij hebben er vertrouwen in dat de aanvullende voorwaarden goed in het beheerplan terechtkomen. Wij zullen uiteraard samen en in overleg met de beheergroep de gevolgen voor de omgeving nauwgezet volgen.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Van de omwonenden heb ik begrepen dat men zich zorgen maakt over het pand in Wittevrouwen waarin de school is gevestigd. Het vermoeden bestaat dat een verandering qua bestemming op handen is. De mensen zijn bang dat De Stek daar zal worden gevestigd. Ik kan mij voorstellen dat dit gegeven nieuwe onrust teweegbrengt.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Ik heb er geen idee van. Ik ga daar niet vanuit. Ik kan het u niet vertellen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Mocht dat wel het geval zijn, dan zal de burgemeester de raad daarover op korte termijn informeren.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Zeker.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Het is mij niet helemaal duidelijk wanneer wij worden geïnformeerd en wat het college heeft gedaan met de brieven van inwoners die naar het college zijn gegaan.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Die vraag is mij niet gesteld. Ik weet dat er een aantal brieven is. Ik weet dat wij daarover heldere afspraken hebben gemaakt. De brieven worden gecoördineerd door Volksgezondheid, Grondzaken en Veiligheid. Wij hebben daartoe deze week een medewerker aangewezen. Ik ga ervan uit dat alle brieven en reacties die zijn ingekomen zo snel mogelijk, maar uiterlijk vóór 5 februari a.s., worden beantwoord. Anders moet dat alsnog gebeuren en wordt dat na deze vergadering meteen doorgegeven. Dan is er opnieuw een bewonersavond in samenwerking met de beheergroep.

De heer **VAN EIJNDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Is het mogelijk om de correspondentie met hulpdiensten en de politie over dit onderwerp openbaar te maken?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Daar ga ik niet van uit. Er is geen correspondentie. Ik weet dat er stafstukken zijn. Ik heb hierover deze week met de driehoek gesproken. Die gesprekken zijn niet openbaar. Ik heb gezegd wat ik heb gezegd.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn gekomen aan het einde van het vragenuur.

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, het vragenuur.